

Інформація
про результати виконання Регіональної цільової програми «Залучення інвестицій, розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва в Луганській області на 2016-2017 роки» та місцевих програм за I квартал 2017 року

Протягом звітного періоду підтримка підприємництва в області здійснювалась відповідно до заходів Регіональної цільової програми «Залучення інвестицій, розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва в Луганській області на 2016-2017 роки», затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 01.03.2016 № 84 (зі змінами), аналогічних міських і районних програм, реалізації в області законів України: «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», «Про інвестиційну діяльність», «Про адміністративні послуги», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», інших нормативно-правових актів.

Робота місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування спрямовувалась на удосконалення регуляторних процесів, створення сприятливого інвестиційного клімату, забезпечення стабільних умов для створення та функціонування суб'єктів підприємництва, вирішення проблем підприємництва, спрощення процедури надання адміністративних послуг, навчання та перенавчання незайнятого населення з орієнтацією на заняття підприємницькою діяльністю тощо.

Стан розвитку малого та середнього підприємництва

За інформацією Державної служби статистики України мале та середнє підприємництво області станом на 01.01.2016 було представлено 21 313 діючими суб'єктами. У порівнянні з 2014 роком (24 416) загальна кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва зменшилась на 12,7 %.

В області здійснювали діяльність:

– 3 106 малих підприємств (на 4,5 % більше, ніж показник попереднього року (2 972));

– 241 середнє підприємство (на 4,4 % менше, ніж у попередньому році (252));

– 17 966 фізичних осіб-підприємців (в порівнянні з попереднім періодом (21 192) цей показник зменшився на 15,2 %).

У малому та середньому бізнесі було зайнято 80,8 тис. осіб, що на 6,6 % менше, ніж у 2014 році (86,5 тис. осіб).

Кількість зайнятих до аналогічного періоду зменшилась:

– на малих підприємствах – на 8,7 % та становила 15,6 тис. осіб (у 2014 році – 17,0 тис.);

– на середніх підприємствах – на 2,1 % та складала 47,3 тис. осіб (у 2014 році – 48,3).

Малим та середнім підприємництвом у 2015 році реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 23,9 млрд грн, що складало 61,6 % від загального обсягу реалізованої продукції в області. В порівнянні з 2014 роком (22,9 млрд грн) цей показник збільшився на 4,2 %.

Малі підприємства збільшили обсяг реалізації продукції (товарів, послуг) на 27,8 %, який складав 7,7 млрд грн (у 2014 році – 6,0 млрд грн). Фізичними особами-підприємцями було реалізовано продукції на суму 4,2 млрд грн, що також більше, ніж

у 2014 році (3,7 млрд грн) на 11,7 %. Середніми підприємствами було реалізовано продукції на суму 12,0 млрд грн, що в порівнянні з показником 2014 року (13,2 млрд грн), менше на 8,3 %.

За інформацією органів місцевого самоврядування та райдержадміністрацій у I кварталі 2017 року в області *за рахунок малого та середнього підприємництва створено 743 нових робочих місця.*

На малих підприємствах створено 37 робочих місць, середніх – 6, фізичними особами-підприємцями – 700.

Найбільше нових робочих місць створено у Старобільському (282) та Кремінському (93) районах.

I. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» план діяльності з підготовки проектів регуляторних актів Луганської обласної державної адміністрації на 2017 рік (далі – План) затверджено 07.12.2016 та оприлюднено 09.12.2016 на сайті облдержадміністрації у розділі «Регуляторна політика» (підрозділ «Планування регуляторної діяльності»).

09.03.2017 до Плану внесено зміни щодо розробки 12-ти проектів розпоряджень голови облдержадміністрації: «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Северодонецька міська багатопрофільна лікарня»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються Сватівським районним територіальним медичним об'єднанням»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з медичного обслуговування, зокрема із застосуванням телемедицини, за договорами із суб'єктами господарювання, страховими організаціями (в тому числі з Фондом соціального страхування України), що надаються Лисичанською комунальною лікувально-профілактичною установою Станція швидкої медичної допомоги»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою Рубіжанська центральна міська лікарня»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Старобільське районне територіальне медичне об'єднання» Старобільської районної ради»; «Про встановлення тарифу на інвентаризацію нерухомого майна, що здійснюється Троїцьким комунальним підприємством бюро технічної інвентаризації»; «Про затвердження порядку часткового відшкодування з обласного бюджету відсоткових ставок за залученими у банках кредитами, що надаються на реалізацію проектів суб'єктів малого і середнього підприємництва»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Попаснянська центральна районна лікарня»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальним закладом «Щастинська міська лікарня Новоайдарського району Луганської області»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються Білокуракинською центральною лікарнею»; «Про затвердження тарифів на платні послуги, що надаються Лисичанською комунальною лікувально-профілактичною установою Центральна міська лікарня імені Титова»; «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються Марківським районним територіальним медичним об'єднанням».

Протягом I кварталу поточного року в області прийнято 14 регуляторних актів , із них:

- 3 – обласною держадміністрацією;
- 2 – Новоайдарською районною радою;
- 9 – органами місцевого самоврядування (3 рішення міських рад, 5 – селищних рад, 1 – сільської ради). Відповідні рішення прийнято у містах: Щастя Новоайдарського району, Попасна та Сватове – по одному та двох районах (Станично-Луганському – 4, Новоайдарському – 2).

Обласною держадміністрацією прийнято три розпорядження, які носять регуляторний характер:

- «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальним закладом «Щастинська міська лікарня Новоайдарського району Луганської області» від 24.01.2017 № 40;

- «Про затвердження тарифів на платні послуги, що надаються Лисичанською комунальною лікувально-профілактичною установою Центральна міська лікарня імені Титова» від 24.01.2017 № 41;

- «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Сєверодонецька міська багатoproфільна лікарня» від 24.02.2017 № 42.

Із 14 прийнятих регуляторних актів стосуються:

- 4 (28,6 %) – ставок земельного податку та розміру орендної плати за земельні ділянки;

- 3 (21,4 %) – тарифів на медичні послуги;

- 2 (14,3 %) – оренди (приватизації) комунального майна територіальних громад;

- 2 (14,3 %) – правил та порядків впровадження підприємницької діяльності;

- 1 (7,1 %) – ставок транспортного податку;

- 1 (7,1 %) – порядку управління об'єктами спільної власності територіальних громад;

- 1 (7,1 %) – порядку відрахування частини прибутку (доходу) комунальних підприємств.

У I кварталі 2017 року органами місцевої влади переглянуто 3 регуляторних акти, які стосуються тарифів, податків та плати за оренду майна. За результатами встановлено, що 2 – потребують внесення змін, а 1 – скасування.

Регуляторними органами області проводилася робота по відстеженню результативності *39 регуляторних актів, із яких: 14 базових, 13 повторних та 12 періодичних відстежень.*

Обласною держадміністрацією проведено відстеження 8 регуляторних актів, із них: 3 базових, 3 повторних та 2 періодичних:

- *три базові відстеження* здійснені до проектів розпоряджень: «Про затвердження тарифів на платні послуги, що надаються Лисичанською комунальною лікувально-профілактичною установою Центральна міська лікарня імені Титова», «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Сєверодонецька міська багатoproфільна лікарня», «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальним закладом «Щастинська міська лікарня Новоайдарського району Луганської області»;

- *три повторні відстеження* – до регуляторних актів: «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються Сватівським

районним територіальним медичним об'єднанням», «Про затвердження тарифів на платні послуги з медичного обслуговування за договорами із суб'єктами господарювання, страховими організаціями (в тому числі з Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України), що надаються Лисичанською комунальною лікувально-профілактичною установою Станція швидкої медичної допомоги», «Про встановлення плати за участь у конкурсі з перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути)»;

– два періодичні відстеження – до регуляторних актів: «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальним закладом «Біловодське районне територіальне медичне об'єднання», «Про затвердження тарифів на платні послуги з проведення медичних оглядів, що надаються комунальною установою «Старобільське районне територіальне медичне об'єднання» Старобільської районної ради».

Консультативно-дорадчими органами при місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування у I кварталі 2017 року проводились «круглі столи» з обговорення питань, які виникають при застосуванні Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами від 16.12.2015 № 1151).

Обласною держадміністрацією спільно з райдержадміністраціями та виконавчими органами міських рад міст обласного значення підготовлено та направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України пропозиції:

– до проекту Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року;

– до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів»;

– для розробки проектів актів Кабінету Міністрів України щодо особливостей припинення юридичних осіб, що знаходяться на тимчасово окупованій території та на території проведення антитерористичної операції.

Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка.

Орієнтовні обсяги фінансування на реалізацію заходів Регіональної цільової програми «Залучення інвестицій, розвитку та підтримки малого і середнього підприємництва в Луганській області на 2016-2017 роки» (зі змінами від 26.10.2016 № 619 та від 27.12.2016 № 799) складають 373 565,316 тис. грн, із них у 2016 році – 166 130,476 тис. грн, у 2017 році – 207 434,840 тис. грн.

Обсяги фінансування із обласного бюджету складають 285 722,228 тис. грн, із них: у 2016 році – 87 362,388 тис. грн, у 2017 році – 198 359,840 тис. грн. З державного бюджету – 6 627,500 тис. грн, з бюджетів міст обласного значення – 63 365,588. Кошти інших джерел – 17 850,00 тис. грн.

За I квартал 2017 року на реалізацію заходів Програми фактично використано 49 070,075 тис. грн, із них: з обласного бюджету – 48 849,305 тис. грн, міських та районних бюджетів – 1,370 тис. грн, інших джерел – 219,4 тис. грн.

Із обласного бюджету кошти у сумі 48 849,305 тис. грн використано на:

– підготовку та випуск кваліфікованих робітників для підприємницької сфери –

48 738,040 тис. грн;

– надання фінансової підтримки Агенції регіонального розвитку Луганської області для здійснення її статутної діяльності 111,265 тис. грн.

Із *місцевих (міських та районних) бюджетів* кошти у сумі 1,370 тис. грн використано на заходи, пов'язані з проведенням моніторингу та оприлюдненням чинних регуляторних актів місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та звітів про відстеження їх результативності (м. Рубіжне).

З інших джерел кошти у сумі 219,4 тис. грн використовувалися на:

– надання одноразової виплати по безробіттю для відкриття власної справи за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття – 60,4 тис. грн;

– професійне навчання для самостійної зайнятості та подальшого працевлаштування у сфері малого бізнесу за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття – 156,0 тис. грн;

– організацію та проведення ДП «Луганськстандартметрологія» навчальних семінарів – 2,5 тис. грн на тему «Актуальні питання впровадження системи управління безпекою харчових продуктів відповідно до вимог ДСТУ ISO 22000:2007 та систем управління якістю відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001:2015»;

– надання ДП «Луганськстандартметрологія» інформаційно-консультаційних послуг з питань нових вимог законодавства у сфері стандартизації, метрології, сертифікації та оцінки відповідності – 0,5 тис. грн.

На реалізацію міських і районних програм розвитку та підтримки підприємництва у 2017 році планується залучити з усіх джерел фінансування 152 883,31 тис. грн, в тому числі місцевих бюджетів – 139 666,75 тис. грн.

За I квартал 2017 року використано 7 962,53 тис. грн, із них 122,47 тис. грн – з місцевих бюджетів.

Із *місцевих бюджетів* кошти у сумі 122,47 тис. грн. використано:

- 1,37 тис. грн – на оприлюднення чинних регуляторних актів та розміщення звітів про відстеження їх результативності на офіційних веб-сайтах виконавчим комітетом Рубіжанської міської ради;

- 40,00 тис. грн – для надання МЧП «Експрес» у вигляді субсидії для забезпечення транспортного сполучення у селищі Новоайдар Новоайдарського району;

- 81,1 тис. грн – для фінансування комунального підприємства «Новоайдарське СКП».

Для розвитку бізнесу в регіоні здійснюється *фінансово-кредитна підтримка* суб'єктів малого та середнього підприємництва за рахунок банківського кредитування та кредитних спілок.

З початку року фінансово-кредитними установами області надано кредити 19-ти суб'єктам підприємництва (в тому числі 14-ти фермерським господарствам) на суму 13,3 млн грн. Комерційними банками – 13,1 млн грн, кредитними спілками – 200 тис. грн.

З метою здешевлення кредитних ресурсів для суб'єктів малого та середнього підприємництва обласною держадміністрацією розроблено проект розпорядження голови облдержадміністрації «Про затвердження Порядку часткового відшкодування з обласного бюджету відсоткових ставок за банківськими кредитами, залученими суб'єктами малого і середнього підприємництва на реалізацію проектів» (далі – Порядок), який направлено на погодження до Державної регуляторної служби України.

Разом із тим визначено критерії для відбору суб'єктів малого та середнього

підприємництва області, яким буде надаватись з обласного бюджету компенсація відсоткових ставок за банківськими кредитами.

У I кварталі 2017 року в центрах зайнятості Луганської області *одноразову виплату допомоги по безробіттю отримали та відкрили власну справу 2 демобілізованих військовослужбовці*, які брали участь в антитерористичній операції.

Підтримано 2 бізнес-проекти безробітних на суму 60,4 тис. грн. Для своєї підприємницької діяльності вони обрали сферу надання послуг таксі та роздрібну торгівлю.

23-24 березня 2017 року за ініціативи Програми Розвитку ООН в Україні та фінансової підтримки Уряду Великої Британії в м. Северодонецьку було проведено бізнес-виставку СХІД-Експо 2017. Партнерами заходу виступили Луганська обласна державна адміністрація, Луганська торгово-промислова палата, Агенція регіонального розвитку Луганської області.

Цей захід спрямований на стимулювання малого та середнього бізнесу в Луганській області. Бізнес-виставку відвідали біля 60 бізнесів та 2 500 місцевих мешканців.

Метою проведення СХІД-Експо 2017 було посилення ділової активності в Східній Україні, допомога місцевим підприємствам малого та середнього бізнесу у просуванні продукції, налагодженні ділових зв'язків та спільний пошук вирішення актуальних проблем.

В рамках заходу проведено низку тематичних секцій з питань: інфраструктури розвитку бізнесу; впровадження сучасних ІТ технологій, для формування високоприбуткового та ефективного бізнесу, в умовах нестабільності; кооперації малого та середнього бізнесу в сільському господарстві; кластерних рішень задля розвитку та підвищення конкурентності малого та середнього бізнесу; доступу до нових ринків збуту: як шукати та куди рухатись тощо.

3 березня 2017 року Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля організовано та проведено Воркшоп з питань енергобізнесу та енергозбереження, метою якого є ознайомлення з можливостями самореалізації та здійснення підприємництва в галузі енергозбереження, отримання молоддю навичок організації та ведення бізнесу в сфері енергозбереження.

25-26 березня 2017 року в Северодонецьку відбувся Перший регіональний хакатон «Button» – відкритий форум, під час якого фахівці різних сфер розробки програмного забезпечення (програмісти, дизайнери, маркетологи) спільно працювали над розробкою соціально-корисних ІТ-проектів.

Організаторами заходу виступили Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, громадська організація «Суспільна думка» та ІТ-компанія «Olympic {hash}» в межах партнерства ПРООН.

В результаті інтелектуального марафону, який тривав дві доби, команди підготували презентації низки соціальних проектів.

Департамент економічного розвитку, торгівлі та туризму облдержадміністрації (далі – Департамент) постійно інформує членів регіональної ради підприємців та представників бізнесу області про: можливу співпрацю з українськими та міжнародними компаніями і підприємствами, участь у форумах, торгово-економічних місіях, виставках, семінарах-тренінгах тощо.

До відома підприємницьких кіл області було доведено інформацію щодо проведення:

– 6-го Міжнародного економічного саміту (27-29 березня 2017 року) в

м. Мумбаї, Республіка Індія;

– 8-ої Міжнародної інвестиційної конференції «Сараєво. Бізнес-форум 2017» (22-23 травня 2017 року) у м. Сараєво, Боснія і Герцеговина;

– бізнес-форуму української діаспори, який організовано Торгово-промисловою палатою України;

– Міжнародного форуму «Цифрова Україна – виклики, можливості і перспективи» у місті Києві за ініціативи Торгово-промислової палати України;

– Міжнародних днів інформаційних технологій «The 4th International B2B Software Days – The Future of Digital Business» (25-26 квітня 2017 року) у м. Відень;

– закордонного візиту української делегації до Республіки Корея в рамках співробітництва (09-14.04.2017);

– XIV засідання українсько-австрійської комісії з питань торговельно-економічних зв'язків (16.05.2017) у м. Києві;

– Української секторальної торгової місії до Тель-Авіву (06-08.03.2017), яка організована офісом з просування експорту спільно з Торгово-промисловою палатою Ізраїлю.

Разом із тим суб'єкти малого та середнього підприємництва області інформувались про проведення ярмаркових та виставкових заходів:

– Міжнародна спеціалізована виставка (06.04.2017), яку планується провести на базі виставкового Інтер-Експоцентру в м. Софія (Болгарія);

– Міжнародний ярмарок інновацій та технологій малих і середніх підприємств (12-14.03.2017) в м. Порт-Луї (Республіка Маврикія);

– Перший Фінансовий Ярмарок для малого та середнього бізнесу (04.04.2017) в м. Києві;

– 32-га міжнародна виставка «InterBuildExpo» (з 29 березня по 1 квітня 2017 року) у Виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза»;

– 32-га туристична виставка «Korea World Travel Fair» – KOTFA-2017 (з 01 по 04 червня 2017 року) у м. Сеул, Республіка Корея;

– Міжнародна універсальна виставка «Tajikistan - 2017» (з 27 по 29 липня 2017 року) в м. Душанбе (Республіка Таджикистан);

– Міжнародна туристична виставка «IMTM 2017» (з 07 по 08 лютого 2017 року) в Ізраїлі (м. Тель-Авів);

– 22-га міжнародна туристична виставка «Tourism. Leisure. Hotels» (з 06 по 09 квітня 2017 року) у м. Кишинів, Республіка Молдова;

– VII спеціалізована виставка «ЄвроБудЕкспо-2017» (07-09.11.2017) у м. Києві;

– Міжнародна спеціалізована виставка з машинобудування, робототехніки, електроніки, технологічного та індустріального обладнання на базі виставкового Інтер-Експоцентру у м. Софія (Болгарія);

– Міжнародна спеціалізована виставка «Експо-2017», проведення якої планується Міністерством економічного розвитку і торгівлі України разом з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України і Торгово-промисловою палатою України.

Крім того регіональній раді підприємців направлялась інформація щодо:

– набрання чинності Закону України «Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)»;

– початку реалізації Міжнародною організацією з міграції, за фінансової

підтримки Європейського Союзу, Проекту підтримки працевлаштування та самозайнятості внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців, у тому числі учасників бойових дій та осіб, які належать до уразливих категорій населення;

- запровадження нового порядку експорту м'ясної продукції до Республіки Ірак;
- вимог до проведення тендерних процедур у Туреччині;
- бізнес-каталогу «Тернопільщина – перспективний майданчик для бізнесу» з метою пошуку потенційних партнерів заради встановлення кооперованих зв'язків.

Державно-приватне партнерство. На підконтрольній українській владі території на теперішній час чинним є концесійний договір на об'єкт комунальної власності територіальної громади м. Северодонецька – цілісний майновий комплекс КП «Северодонецьк водоканал», укладений 02.07.2009 між Северодонецькою міською радою та ТОВ «ТАУН СЕРВІС». Сфера застосування державно-приватного партнерства – централізоване водопостачання та водовідведення. За шість років дії концесійного договору заплановано внесення інвестицій у розмірі 6008 тис. грн, з яких фактично внесено концесіонером 6175,14 тис. грн. На користь територіальної громади протягом 2009-2010 років в якості одноразового фінансового внеску ТОВ «ТАУН СЕРВІС» перераховано 4500 тис. грн.

Станом на 23.03.2017 до міського бюджету з початку дії концесійного договору в якості концесійних платежів надійшло 9 680,51 тис. грн.

III. Ресурсне та інформаційне забезпечення.

Місцевими органами виконавчої влади надавалася необхідна матеріально-технічна допомога суб'єктам малого та середнього підприємництва. Бізнесові структури забезпечувалися вільними нежитловими приміщеннями, устаткуванням, сільськогосподарською технікою, запчастинами, паливно-мастильними і посівними матеріалами. Вживалися заходи щодо спрощення процедур передачі нерухомого майна в оренду, виділення земельних ділянок, отримання дозволів на будівництво та реконструкцію об'єктів, перегляду ставок та пільг з орендної плати для підприємців-початківців і тих суб'єктів підприємницької діяльності, що працюють у пріоритетних напрямках на пільгових умовах.

У регіоні постійно оновлюється *обласний реєстр вільних приміщень* державної та комунальної власності виробничого та невиробничого призначення, що пропонуються для викупу або передачі в оренду суб'єктам підприємництва для здійснення ними підприємницької діяльності. Реєстр розміщено на веб-сторінці Департаменту у розділі «Підприємництво» (підрозділ «На допомогу підприємцю»).

Станом на 01.04.2017 в області *налічувалося 267 вільних нежилых приміщень* державної та комунальної власності *загальною площею 90,6 тис. м²*, із них у містах – 31,2 тис. м², районах – 59,4 тис. м².

Підприємницьким структурам протягом I кварталу 2017 року *передано в оренду 149 приміщень загальною площею 26,7 тис. м²*.

Суб'єкти малого підприємництва області залучаються до участі в регіональних закупівлях. У звітному кварталі році до участі було залучено *71 суб'єкт малого підприємництва. За результатами укладено 508 договорів на загальну суму 69,5 млн грн.*

На офіційному веб-сайті облдержадміністрації та веб-сторінці Департаменту створено і постійно оновлюються розділи: «Підприємництво», «Адміністративні послуги» та «Регуляторна політика», на яких розміщується необхідна для підприємницьких структур корисна інформація, у тому числі про нові програми

підтримки підприємницької діяльності міжнародними організаціями та програми Європейського Союзу.

Окремі розділи з питань підприємницької діяльності створені та постійно оновлюються на офіційних веб-сайтах райдержадміністрацій та міських рад міст обласного значення.

Інформаційно-консультаційну підтримку бізнесу надає *Головне управління Міндоходів у Луганській області* спільно зі своїми структурними підрозділами на місцях. Забезпечено діяльність центрів обслуговування платників податків, створених при державних податкових інспекціях.

Консалтинговий центр, створений на базі Луганської регіональної торгово-промислової палати (далі – РТПП) при підтримці ПРООН, надає консультації з юридичних, фінансових та податкових питань ведення підприємницької діяльності, просування товарів і послуг на внутрішні та зовнішні ринки.

Разом із тим, *спеціалістами РТПП протягом I кварталу 2017 року надано 282 консультації суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності.*

У рамках модернізації послуг служби зайнятості та орієнтації їх на європейський рівень в Сєверодонецькому міському центрі зайнятості *розпочав свою роботу Консалтинговий центр із забезпечення безоплатної підтримки підприємців.*

Основною функцією Консалтингового центру є кваліфікована інформаційна та консультаційна підтримка, проведення спеціальних тренінгів, спілкування з фахівцями-практиками з організації та ведення бізнесу. Крім того, планується, що серед послуг консалтингового центру буде збір, обробка та узагальнення інформації про інвестиційні пропозиції та продукти, можливих партнерів і учасників даного процесу.

У *Лисичанському міському та Кременському районному центрах зайнятості* функціонують студії підтримки та супроводу безробітних «Бізне\$тарт», метою яких є надання знань та допомоги з інформування умов надання грантів, заповнення анкет та складання бізнес-планів співшукачів з числа безробітних.

Для підвищення кваліфікації персоналу підприємств регіону, опанування нових вимог законодавства у сфері стандартизації, метрології, сертифікації та оцінки відповідності *спеціалістами Державного підприємства «Луганський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» надано 14 консультацій суб'єктам малого та середнього підприємництва.* У сфері харчової промисловості для підприємств регіону проведено 4 навчальні семінари на тему «Актуальні питання впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів відповідно до вимог ДСТУ ISO 22000:2007 та систем управління якістю відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001:2015».

Для оперативного вирішення актуальних питань, які стосуються підприємницької діяльності, в області *працюють «гарячі лінії» для підприємців*, утворені при виконавчих комітетах міських рад міст обласного значення та райдержадміністраціях. Протягом I кварталу 2017 року на «гарячі лінії» від підприємців *надійшло 175 звернень*, на які було надано роз'яснення.

Також здійснює свою діяльність державна установа «Луганський обласний контактний центр». Основними завданнями Центру є: сприяння вирішенню питань, з якими громадяни звертаються до органів державної та місцевої влади, шляхом надання консультативно-правових послуг відповідно до чинного законодавства; інформування керівництва облдержадміністрації щодо ходу розвитку діалогу та взаємодії інститутів громадянського суспільства і органів державної та місцевої влади; організація роботи

з консультативно-правової допомоги в рамках громадських консультацій в регіонах області.

17 березня 2017 року *Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля* сумісно з ПРООН, громадськістю та представниками бізнесу взято участь в роботі ініціативної групи щодо розвитку в Луганській області Хімічного кластеру. Розроблено план дій та визначено коло зацікавлених осіб щодо розвитку в Луганській області Хімічного кластеру.

IV. Формування інфраструктури підтримки підприємництва

За інформацією виконавчих комітетів міських рад міс обласного значення та райдержадміністрацій *кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва* станом на 01.04.2017 *склала*: 8 бізнес-центрів, 2 фонди підтримки підприємства, 15 інформаційно-консультативних установ.

На території області, підконтрольній українській владі, розміщено 26 кредитних спілок разом із філіями, відділеннями та представництвами.

В області діють 42 громадські організації підприємців, з них 5 зареєстровані на регіональному рівні.

У сфері надання адміністративних послуг. Станом на 01.04.2017 в області діяли 16 центрів надання адміністративних послуг (далі – центри), із них 12 районних та 4 міських.

Протягом I кварталу 2017 року через центри області суб'єктам господарської діяльності та громадянам надано 58 469 адміністративних послуг, що у 2 рази більше, ніж у I кварталі 2016 року. В середньому за місяць через центри надавалося 19 489 послуг, у I кварталі минулого року – 9 352.

Разом із тим у 2017 році через центри надавалось від 24 до 167 видів адміністративних послуг. Найбільша кількість видів послуг надавалась через центри міста Северодонецька (167) та Біловодського (118) і Новопсковського (114) районів.

Зокрема через центри області надаються найбільш важливі для громадян адміністративні послуги: у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців; державної реєстрації речових прав на нерухоме майно; державної реєстрації громадських формувань; у сфері реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування особи; послуги Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру та Державної міграційної служби України.

З метою вивчення суспільної думки щодо якості надання адміністративних послуг, у центрах розміщуються відповідні скриньки для надання зауважень і пропозицій та проводиться опитування суб'єктів звернень шляхом анкетування.

В області реалізується проект «Українська ініціатива з підвищення впевненості» (UCBI), який виконується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку USAID. Експертною групою проведено роботу над процесом вдосконалення діяльності центру у місті Лисичанську, здійснено аналіз та розроблено механізми вдосконалення процесів у сфері надання послуг з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування.

Розроблено програмний продукт, який дозволив сформувати реєстр територіальної громади та автоматизувати процес реєстрації, надання довідок, обмін даними між органами влади тощо. Також програма аналізує повний процес проходження клієнтом процедури реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання, витрати часу. Завдяки новій програмі час надання відповідної послуги скоротився і в середньому займає 10 хвилин.

Представники проекту УСВІ та облдержадміністрації провели зустріч, на якій обговорили питання створення адміністративних центрів в об'єднаних територіальних громадах.

Проектом УСВІ планується установка системи електронної черги для трьох центрів надання адміністративних послуг у містах: Рубіжне, Лисичанськ та Старобільськ.

В рамках реалізації проекту УСВІ у I кварталі 2017 року в м. Северодонецьку проведено два тренінги для працівників центрів надання адміністративних послуг.

25.02.2017 відбувся тренінг, під час якого учасники ознайомилися із основами підвищення ефективності центрів надання адміністративних послуг, основами управління, орієнтованого на результат, ключовими принципами аналізу бізнес-процесів, вивчили механізми аналізу задоволення потреб для покращення якості надання послуг та виконували практичні завдання за даними тематиками.

01-02.03.2017 проведено тренінг щодо покращення надання адміністративних послуг, мета якого – ознайомлення з кращими прикладами надання державних послуг з практики інших країн, обговорення вимог до законодавчої бази, необхідної для надання якісних державних послуг, розгляд існуючих в Україні адміністративних послуг і виявлення можливостей покращення їх надання.

В ході роботи тренінгу розглядалися принципи надання державних послуг і забезпечення підвищення надання їх якості, концепція політики і процедур для розробки державних послуг на основі потреб клієнтів. Присутні брали активну участь в обговоренні розглянутих тематик та здійснили презентацію на тему: «Ідеальна послуга у майбутньому при наявності фінансових та матеріально-технічних ресурсів».

Також впроваджується Програма з відновлення та налагодження миру ПРООН, одним із компонентів якої є ефективність місцевих органів влади та реалізація реформи децентралізації, в рамках якої реалізуються заходи, направлені на покращання якості адміністративних послуг та підтримку діяльності центрів області, в тому числі на території об'єднаних територіальних громад.

У сфері діяльності консультативно-дорадчих органів. При облдержадміністрації створена та діє регіональна рада підприємців. У звітному періоді нею проведено одне засідання.

Для забезпечення ефективної роботи та висвітлення діяльності регіональної ради підприємців при облдержадміністрації на веб-сторінці Департаменту створено розділ «Регіональна рада підприємців при облдержадміністрації».

При органах місцевого самоврядування та райдержадміністраціях створені і працюють:

- 4 координаційні ради з питань розвитку підприємництва – у Лисичанську, Рубіжному, Северодонецьку та Старобільському районі, якими проведено 4 засідання;
- 4 ради підприємців у Кременському, Новоайдарському, Сватівському та Старобільському районах, якими проведено 4 засідання;
- 3 галузеві ради підприємців у місті Рубіжне та Новопсковському і Станично-Луганському районах, якими проведено 3 засідання;
- 8 робочих груп з питань сприяння розвитку малого підприємництва при Біловодській, Білокуракинській, Кременській, Міловській, Новопсковській, Попаснянській, Станично-Луганській і Троїцькій райдержадміністраціях, якими проведено 8 засідань.

Облдержадміністрацією сформована база даних про вільні земельні ділянки з визначенням цільового призначення. На сьогодні на території області існує 31 земельна

ділянка різного цільового призначення, а саме:

- 9 вільних земельних ділянок типу Brounfield;
- 22 вільні земельні ділянки типу Greenfield, з яких 6 вільних земельних ділянок для можливого розташування індустріальних парків.

В м. Рубіжне для створення індустріального парку розроблено Концептуальний дизайн площею 40 га та в м. Лисичанськ для створення індустріального парку можливе виділення площі 52,92 га.

Більшість земельних ділянок знаходяться в районах, що мають зручне географічне розташування та забезпечені інженерно-транспортною інфраструктурою.

V. Профорієнтаційна підготовка та перепідготовка кадрів для сфери малого і середнього підприємництва.

Із 345 навчальних закладів області загальної (299), професійної (24) та вищої (22) освіти *навчання основам та практики підприємництва запроваджено в 4 навчальних закладах.*

Станом на 01.01.2017 контингент учнів професійно-технічних навчальних закладів, прийнятих за державним/регіональним замовленням, складає 5,6 тис. осіб.

Для формування обсягів регіонального замовлення з підготовки робітничих кадрів 29.03.2017 на засіданні регіональної ради професійної освіти проведено детальний розгляд потреб регіону та ринку праці у робітничих кадрах.

За даними обласного центру зайнятості найбільш затребуваними на ринку професій Луганської області у 2016 році були «Тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва» – 1287 вакансій, «Водій автотранспортних засобів» – 1120 вакансій, «Продавець продовольчих товарів» – 451 вакансія, «Кухар» – 223 вакансії, що знайшло відображення в пропозиціях до регіонального замовлення навчальних закладів.

Центрами зайнятості області проводилася робота з формування груп з числа безробітних громадян на професійне навчання для самостійної зайнятості та подальшого працевлаштування у сфері малого бізнесу. Протягом січня-березня 2017 року *за курсом «Основи бізнес-планування» направлено на навчання 3 особи, які брали участь в антитерористичній операції.*

На навчання за професіями – «Продавець продовольчих товарів», «Манікюрник», «Перукар (перукар-модельєр)», «Адміністратор», «Кухар», що сприяють започаткуванню власної справи, *направлено 44 безробітних.* Із загальної кількості осіб, направлених на навчання, – 2 особи з інвалідністю, 38 жінок, кількість осіб у віці до 35 років складає 29, мешканців сільської місцевості – 10 безробітних, 4 внутрішньо переміщені особи.

З початку 2017 року було *проведено: 37 інформаційних семінарів «Як розпочати свій бізнес?»*, участь у яких взяли 519 осіб; *7 профконсультаційних семінарів «Від бізнес ідеї - до власної справи»* для 106 осіб та *7 семінарів з питань організації зеленого туризму (92 учасники).*

Протягом січня-березня поточного року з метою орієнтації на самозайнятість було *проведено 3 групові заходи «Презентації професій»:* «Манікюрник», «Перукар» для *42 осіб* з числа безробітних громадян.

Загалом в області протягом звітного періоду *проведено 74 навчальних семінари, тренінги тощо, учасниками яких стали майже 1,0 тис. осіб.*

Луганською обласною службою зайнятості вжито заходів щодо інформування населення області про можливість започаткування власної справи. Так, з цією метою у

профінформаційних секторах центрів зайнятості області постійно функціонують куточки для майбутніх підприємців. У куточках розміщена інформація щодо різних аспектів ведення підприємницької діяльності: графік проведення семінарів з орієнтації на підприємницьку діяльність, інформаційні блоки: «Порядок та умови реєстрації СПД», страхування бізнесу, залучення найманих працівників, актуальні напрями професійного навчання в регіоні, способи зниження ризиків при здійсненні підприємницької діяльності, особливості ведення інтернет-бізнесу.

У цих куточках додатково надана інформація щодо стану та перспектив розвитку підприємництва в регіоні, психологічний «портрет» сучасного підприємця, мотивація для започаткування власної справи, правила прийняття рішень з організації власної справи, формула успіху в бізнесі: «особистість + ідея + ресурси = успішний бізнес» тощо. Для візуалізації досвіду успішних підприємців з числа колишніх безробітних, заведені та оновлені фотоальбоми «Історія мого успіху» (з історіями створення власного бізнесу), що розміщені у куточках «Розпочніть власну справу».

В рамках Програми перепідготовки управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany» (GIZ) проводиться цілеспрямована підготовка керівників підприємств і організацій для налагодження контактів і взаємовигідного економічного співробітництва з підприємствами Німеччини. В програмі беруть участь власники компаній, керівники вищої і середньої ланки підприємств країн-партнерів.

Учасники програми отримують можливість:

- стати фахівцем в міжнародному бізнесі, особливо з Німеччиною;
- встановити прямі контакти з німецькими компаніями і знайти надійних партнерів;
- ознайомитись та придбати обладнання і технології німецьких компаній;
- знайти канали збуту своєї продукції в Німеччині;
- побачити німецьку компанію зсередини.

VI Цільові проекти та підпрограми.

ПРООН розпочинає Конкурс малих грантів для неурядових організацій та груп активних громадян Луганської області, а також регіональних та національних організацій, які здійснюють діяльність на її території. Конкурс малих грантів реалізується в рамках Програми відновлення та налагодження миру ПРООН. Загальна стратегія конкурсу полягає у досягненні таких цілей: зміцнення особистої та громадської безпеки в районах, постраждалих від конфлікту; вдосконалення правосуддя на рівні громад через зміцнення потенціалу установ щодо надання послуг на основі прав людини та ефективного доступу до правосуддя.

В рамках конкурсу «Програма малих грантів ПРООН: підтримка підприємництва серед внутрішньо переміщених осіб та місцевого населення Донецької та Луганської областей» усього в Луганській області станом на 01.01.2017 (з урахуванням проектів, реалізацію яких розпочато у 2015 році) на створення, відновлення або розширення бізнесу укладено 93 грантових угоди на загальну суму 11,95 млн грн.

В березні 2017 року по Програмі відновлення та налагодження миру ПРООН проведено 13 навчальних виїзних сесій з розвитку бізнесу в 7 містах України, в яких взяли участь представники Кременського району: 3 суб'єкти підприємницької діяльності, керівник громадської організації та 4 державні службовці.

Міжнародна організація з міграції (далі – МОМ) за підтримки Євросоюзу починає проект підтримки працевлаштування переселенців. Організація надасть

гранти на створення і розвиток власного бізнесу для підприємців-початківців. У лютому-березні 2017 року почав старт великий проект для учасників АТО, жителів Донецької і Луганської областей, а також переселенців, які проживають в Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Львівській, Київській, Житомирській, Одеській, Запорізькій, Чернігівській, Волинській та Івано-Франківській. В рамках проекту заплановано тренінги, індивідуальні консультації, захист бізнес-планів та надання грантів на закупівлю обладнання. Сума гранту для самозайнятості складе 650 євро, мікропідприємництва – 2150 євро, профорієнтаційного навчання – до 400 євро.

У I кварталі 2017 року представниками Сватівського району отримано 2 гранти.

Перший – *проект МОМ «Єднаймося: разом – сила»*, який направлений на підвищення інтеграції внутрішньо переміщених осіб в громади та згуртування громади (40,00 тис. доларів).

Другий – *проект МОМ з самозайнятості «Творча майстерня»* – 20,00 тис. грн.

В області *реалізується III фаза проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»*. Третій етап проекту розрахований на 2014-2018 роки. Його мета – сприяти сталому соціально-економічному розвитку на місцевому рівні шляхом зміцнення системи управління. До участі у реалізації проекту залучено низку суб'єктів малого та середнього бізнесу Луганської області.

У рамках Проекту в області *реалізується 46 проектів* вартістю понад 14,9 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 8,3 млн грн), *спрямованих на енергоефективність та енергозбереження*.

До зазначеного переліку включено проекти з енергоефективності на наступних об'єктах:

- житловий фонд (ОСББ міст Рубіжне та Северодонецьк) – 24 проекти, загальна сума – 7,2 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 3,9 млн грн);
- заклади освіти – 13 проектів, загальна сума – 4,4 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 2,4 млн грн);
- заклади охорони здоров'я – 4 проекти, загальна сума – 1,6 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 0,8 млн грн).

У сфері енергозбереження *реалізовано 5 проектів* загальною вартістю 1,7 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 1,2 млн грн), які спрямовані на модернізацію та покращення вуличного освітлення окремих населених пунктів Біловодського, Кременського, Міловського, Новопсковського та Троїцького районів.

За компонентом *«оснащення медобладнанням на конкурсній основі»* *реалізується 6 проектів*, спрямованих на оснащення медичних закладів міст Северодонецьк, Рубіжне, Біловодського, Білокуракинського та Новоайдарського районів загальною вартістю близько 3,1 млн грн (в т.ч. 2,2 млн грн – донорські кошти).

В рамках проекту ЄС/ПРООН *«Місцевий розвиток орієнтований на громаду»* *реалізовувались 6 проектів* загальною вартістю близько 1,9 млн грн (в т.ч. донорські кошти – 1,1 млн грн) та завершено проект «Водопровідна насосна станція «Кременська», м. Кременна, Луганська область» вартістю 3,6 млн грн в рамках конкурсу проекту ПРООН «Економічне та соціальне відновлення Донбасу».

Фізичні особи-підприємці та молодь співпрацюють з різними міжнародними фондами щодо залучення грантових коштів на розвиток своєї діяльності. Зокрема, у I кварталі 2017 року *донорським Корпусом Милосердя MercyCorps* у Старобільському районі було *проведено 19 тренінгів з розвитку приватного бізнесу, в яких прийняли участь 598 осіб, та видано 29 грантів на загальну суму 307,4 тис. грн (по 10,6 тис. грн. за 1 грант)*.

VII Підтримка та розвиток підприємницької діяльності у сільській місцевості.

В області станом на 01.04.2017 зареєстровано 1635 фермерських господарств, із них здійснюють діяльність – 802 господарства. В їх користуванні знаходиться 227,7 тис. га загальної площі землі. У розрахунку на одне фермерське господарство в середньому припадає 283,9 га. Кількість зайнятих у фермерських господарствах складала 1690 осіб.

Разом із тим здійснюють діяльність 8 кооперативів. Із них:

- 4 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативи: у Біловодському районі діють 3 кооперативи у сфері рослинництва та бджільництва; у Сватівському районі – один у сфері рослинництва та тваринництва;
- 3 сільськогосподарських виробничих кооперативи у сфері рослинництва діють у Кремінському, Новоайдарському, Сватівському районах;
- один сільськогосподарський виробничо-обслуговуючий кооператив – у Новопокровському районі.

Виробництвом сільськогосподарської продукції в області займаються також 248 агроформувань різних організаційно-правових форм та форм власності.

Крім того, у сфері сільськогосподарського виробництва займаються ще й 43 тис. особистих господарств населення.

Протягом I кварталу 2017 року по Луганській області за участю місцевих сільськогосподарських товаровиробників проведено 228 ярмаркових заходів на яких реалізовано сільськогосподарської продукції на загальну суму 19,9 млн.грн.

Зокрема щосереді та щосуботи у м. Северодонецьку проводяться ярмаркові заходи, на яких представлено широкий асортимент сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки місцевих товаровиробників за доступними цінами.

При райдержадміністраціях працюють 12 виїзних консультаційних пунктів з питань організації підприємницької діяльності у сільській місцевості. З початку року ними здійснено 52 виїзди та надано 3575 консультацій.

Робота консультаційних пунктів направлена на залучення сільського населення області до підприємницької діяльності, створення нових робочих місць.

Завершено будівництво перевалочного пункту «Левада», розташованого у м.Северодонецьк, який спеціалізується на перевантаженні сільськогосподарської продукції з автомобільного транспорту на залізничний. Потужність перевантаження становить 900 тонн на добу. Це значно зменшує логістичні витрати аграріїв.

Сільгоспвиробники області взяли участь у наступних заходах:

– конференції «Проект USAID «Агросільрозвиток: перспективи та можливості» (21.02.2017), яка відбулася в місті Києві у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза» в рамках Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підтримка аграрного і сільського розвитку»;

– семінарі з питання: «Підвищення родючості ґрунтів – основа отримання високих урожаїв» (28.02.2017), який відбувся у місті Северодонецьку за ініціативи співробітників Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н.Соколовського» Національної Академії аграрних наук України.

У I кварталі відбулися відео конференції з представниками Міністерства аграрної політики та продовольства України з питань: проведення сертифікації насіння та/або садівного матеріалу (17.02.2017); роботи Українського державного фонду підтримки фермерських господарств (03.03.2017); підготовки та проведення комплексу

весняно-польових робіт, сертифікації насіння у 2017 році (09.03.2017); порядку виплати бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції (28.03.2017).